

[Hans Hedtoft.]

men også af *social* art. Herom har der stadig været enighed blandt samtlige Atlantpagtlande, og det vil blive en katastrofe, hvis dette synspunkt ikke blev fastholdt, når de tilrettelægger deres fælles politik. Socialdemokratiet vil her i landet, som arbejderbevægelsen i alle frie lande, sætte al sin kraft ind på, at det kan ske, at dette sociale hensyn vil blive taget. Men vil de europæiske Atlantpagtlande have et militært forsvar, som kan beskytte deres befolkninger mod overrumpling og besættelse ved en pludselig aktion, kommer de ikke udenom at betale deres part af de forsikringsomkostninger, som er nødvendige, og vi har selvfølgelig ikke noget moralsk krav på en særstilling.

Gennem mange år har Danmarks befolkning vænnet sig til den tanke, at en fjendtlig besættelse af landet ikke kunne hindres, hvis det blev angrebet af Tyskland, fordi ingen magt med tilstrækkelig styrke var i stand til at yde det fornøden bistand i tide. Det var en berettiget tankegang, og Winston Churchill bekræftede jo igen før besættelsen af Danmark 9. april 1940, at den var rigtig.

Mulighederne for at yde Danmark bistand, hvis det, hvad skæbnen forbyder, nogensinde påny skulle blive angrebet, er nu ændrede. Feltmarskal Montgomery understregede dette i den udtalelse, som han fremsatte offentligt under sit besøg her i landet den 9. april i år, en udtalelse, som udenrigsministeren allerede har henvist til. Udgifterne til militære foranstaltninger i Danmark må derfor nu vurderes på anden måde end tidligere. Socialdemokratiet er parat til at tage konsekvensen heraf, selvom det medfører byrder for den danske befolkning. Vort standpunkt overfor de militære forpligtelser, som medlemsskabet indenfor Atlantpagten foranlediger, er det samme, som det var, da vi var regeringsparti. Vi har intet tilovers for de folk, der har en mening, når de har ansvar, men løber fra den, når de er i opposition, og vi vil ikke følge sådanne folks eksempel. Vi tror, at kun et forpligtende, kollektivt, statsligt samarbejde kan redde vor verdensdels frihed og fred, og vi tror, den undergraves, hvis de enkelte lande søger at unddrage sig deres forpligtelser. Regeringen kan derfor

regne med, at socialdemokratiet naturligvis vil tage medansvaret for konsekvenserne af landets tilslutning til Atlantpagtpolitikken. Meddelelser om det modsatte, som har været offentliggjort i pressen — oven i købet som forklaring på, at regeringen endnu ikke her i tinget har fremsat forslag vedrørende den nye forsvarsordning —, disse meddelelser, vil jeg gerne have sagt fra denne talerstol, savner enhver forbindelse med virkeligheden. Men det er også fremdeles vort standpunkt, at omkostningerne ved nødvendige militære foranstaltninger må fordeles således, at den velstillede del af befolkningen får den part, der er rimelig.

Store bevillinger til militære foranstaltninger får under de nye omstændigheder kun en mening, hvis de gennemføres i takt med den militære genopbygning i andre lande og under hensyn til forudsætningerne for at få det fælles europæiske Atlantpagtsforsvar gjort effektivt snarest muligt.

Før sidste krig kunne man vanskeligt tænke sig angreb på et land, uden at et sådant angreb først var varslet ved et ultimatum fra den stat, der havde til hensigt at angribe. Jeg går ud fra, at de danske værnslidere lige så vel som andre landes militære eksperter, lige så vel som den danske civile befolkning er helt på det rene med, at vi desværre lever i lynaktionernes tidsalder, hvor et angreb på et land kan blive forsøgt, uden at nogen efterretningstjeneste har haft mulighed for at varsle det. Under hensyn hertil organiserer europæiske Atlantpagtlande nu deres forsvar således, at de får et højt militært fredsberedskab. Det er dyrt og har været eller bliver årsag til en lang tjenestetid for de værnepligtige, i og for sig ikke fordi uddannelsen gør det påkrævet, men fordi det er nødvendigt at have dem som permanent beredskab i kasernerne og lejrene et længere stykke tid, efter at den nødvendige uddannelse er afsluttet.

Spørgsmålet om tjenestetiden i Danmark er for tiden til overvejelse i regeringen. Det er regeringen, som har adgang til alle nødvendige informationer for at kunne have et sikkert skøn over, hvad der kan lade sig gøre og ikke kan lade sig gøre, når vort lands interesser indenfor Atlantpagtsamarbejdet skal varetages på forsvarlig måde. Jeg skal derfor ikke i dag beskæftige mig med tjenestetidsproblemet, men vil gerne